

บอกกล่าว...ข่าวกฎหมาย

ชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ

■ กลุณา ชุ่มคำ

กลุ่มกฎหมายอาหารและยา

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ท่านผู้อ่านทราบหรือไม่ว่า ชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ เป็นเครื่องมือแพทย์ที่กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าต้องแจ้งรายการละเอียด ทั้งนี้ เป็นไปตามที่ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ พ.ศ. 2556 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556 มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2557 เป็นต้นมา และประกาศดังกล่าวได้กำหนดให้ชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ ที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อขายในประเทศ ต้องมีค่าเกณฑ์ตัดสินผลบวก (cut - off value) 500 นาโนกรัม/มิลลิลิตร

จากการที่มีประกาศดังกล่าว จึงทำให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเพื่อขายในประเทศ ต้องผลิตหรือนำเข้าชุดทดสอบที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อขายในประเทศ ที่ค่าเกณฑ์ตัดสินผลบวก (cut - off value) 500 นาโนกรัม/มิลลิลิตร เท่านั้น แต่ในทางข้อเท็จจริงที่ปรากฏกลับพบว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องนำชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะมาบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวมีประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 โดยกำหนดว่า เมื่อสถานตรวจพิสูจน์ โรงพยาบาลหรือมหาวิทยาลัยของรัฐได้รับขวดปัสสาวะในการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเบื้องต้นซึ่งปรากฏว่าให้ผลบวก และได้ดำเนินการตรวจยืนยันผลแล้ว ให้ถือเกณฑ์การตัดสินผลการตรวจพิสูจน์กลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamines) เมื่อตรวจพบว่ามีสารดังกล่าวอยู่ในปัสสาวะตั้งแต่ 1

ไมโครกรัม/มิลลิลิตร (1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร) ขึ้นไปว่าเป็นผู้มีสารเสพติดอยู่ในร่างกาย ดังนั้น กรณีนี้จะเห็นได้ว่ากฎหมายของทั้งสองหน่วยงานมีความไม่สอดคล้องกัน จึงเป็นที่มาของการที่ทั้งสองหน่วยงานจะต้องมาประชุมหารือเพื่อพิจารณาร่วมกันถึงแนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งแนวทางการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

อย่างไรก็ตาม สืบเนื่องจากการพิจารณาค่าเกณฑ์การตัดสินผลตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้มีสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะหรือไม่นั้น เป็นเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยตรง ประกอบกับเรื่องดังกล่าวยังไม่เคยเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายที่หลากหลาย ดังนั้น การทบทวนประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยให้พิจารณาจากข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลและเหตุผลของสำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบกัน คณะกรรมการเครื่องมือแพทย์ เห็นว่าสำนักงาน ป.ป.ส. น่าจะนำประเด็นค่าเกณฑ์การตัดสินผลตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้มีสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ เสนอต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับนโยบายของสำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาว่า ควรจะกำหนดค่าเกณฑ์การตัดสินผลตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้มีสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะที่ระดับใด เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกัน

ต่อมา สำนักงาน ป.ป.ส. จึงมีการประชุมหารือร่วมกันกับผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์

การแพทย์ สถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติ
บรมราชชนนี สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
โรงพยาบาลตำรวจ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานพิสูจน์
หลักฐานตำรวจ และกองบังคับการตำรวจจราจร รวมทั้ง
ได้มีการหารือในการประชุมผู้บริหารของสำนักงาน ป.ป.ส.
ด้วยสรุปว่าให้คงค่าเกณฑ์ตัดสินในขั้นตอนการตรวจยืนยันผล
ที่ระดับ 1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร ต่อไปโดยขอให้สำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา ปรับเพิ่มให้มีการผลิตหรือ
นำเข้าเพื่อขายชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีนใน
ปัสสาวะที่มีค่าเกณฑ์ตัดสินผลบวก (cut-off value) ที่ระดับ
1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตรในประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีชุดทดสอบที่มีมาตรฐาน
ใช้ในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมาย
ของสำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด นอกจากนี้ประกาศกรม
การขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจ
หรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพยาเสพติดให้โทษเฉพาะ
แอมเฟตามีนและเมทแอมเฟตามีนและกำหนดเจ้าพนักงาน
ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็น
ผู้ประกอบการในขณะปฏิบัติหน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบ
พ.ศ. 2553 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
และตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ
ผู้ขับขี่ ซึ่งได้เสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 เฉพาะ
แอมเฟตามีนหรือเมทแอมเฟตามีน พ.ศ. 2558 ได้กำหนด
ค่าเกณฑ์การตัดสินผลการทดสอบในเบื้องต้นที่ระดับ 1
ไมโครกรัม/มิลลิลิตร (1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร) ไว้ด้วย
เช่นกัน

กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ จึงได้เสนอให้คณะ
กรรมการเครื่องมือแพทย์พิจารณาทบทวนประกาศกระทรวง
สาธารณสุข เรื่อง ชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีน
ในปัสสาวะ พ.ศ. 2556 ในประเด็นดังกล่าว ซึ่งที่ประชุม
พิจารณาแล้ว จึงได้มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวง
สาธารณสุข เรื่อง ชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอมเฟตามีน
ในปัสสาวะ พ.ศ. 2556 โดยกำหนดให้ชุดทดสอบสารเสพติด
เมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ ที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อขายใน
ประเทศ ต้องมีค่าเกณฑ์ตัดสินผลบวก (cut - off value)

ไม่เกิน 1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร ทั้งนี้ เป็นไปตามประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชุดทดสอบสารเสพติดเมทแอม
เฟตามีนในปัสสาวะ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ประกาศ ณ วันที่
26 กันยายน พ.ศ. 2559 ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่
1 ตุลาคม 2559 จึงมีผลทำให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเพื่อขายใน
ประเทศ สามารถผลิตหรือนำเข้าชุดทดสอบสารเสพติด
เมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ ที่มีค่าเกณฑ์ตัดสินผลบวก
(cut - off value) ได้ไม่เกิน 1,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร

บรรณานุกรม

1. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชุดทดสอบสารเสพติด
เมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ พ.ศ. 2556, (2556, 29 ตุลาคม).
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 147 ง : 11-14.
2. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชุดทดสอบสารเสพติด
เมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559,
(2559, 30 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 133
ตอนพิเศษ 221 ง : 18.
3. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการตรวจ
หรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมีสารเสพติดอยู่ใน
ร่างกายหรือไม่. (2553, 4 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*
เล่ม 117 ตอนพิเศษ 76 ง: 19-23.
4. ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์
และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพยา
เสพติดให้โทษเฉพาะแอมเฟตามีนและเมทแอมเฟตามีน
และกำหนดเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ
หรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการในขณะปฏิบัติ
หน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบ พ.ศ. 2553. (2553,
10 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 127 ตอนพิเศษ
96 ง: 27-31.
5. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ
ผู้ขับขี่ ซึ่งได้เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 เฉพาะ
แอมเฟตามีนหรือเมทแอมเฟตามีน พ.ศ. 2558. (2558,
10 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 122 ตอนที่ 92
ก : 1-4.